

AI voor Nederland

Kunstmatige intelligentie (AI) heeft steeds meer impact op onze economie en samenleving. AI kan helpen klimaatproblemen op te lossen, ons gezondheidsstelsel verbeteren en ons dagelijks leven vergemakkelijken. AI-gedreven oplossingen kunnen artsen helpen betere diagnoses te stellen, rechters helpen in de voorbereiding op rechtszaken, financiële instellingen gericht risico's in laten schatten en wetenschappers baanbrekend onderzoek laten doen. Binnen de ontwikkeling van AI zou het principe moeten gelden dat de mens centraal staat. Bij RELX menen we dat AI-systemen moeten *bijdragen* aan het werk van professionals, zodat zij betere afwegingen kunnen maken in hun werk, in plaats van hun werk te *vervangen*.

RELX ondersteunt de ambities van de regering om van Nederland digitaal koploper in Europa te maken. De verdere ontwikkeling en toepassing van AI helpen daarbij. Het vorig jaar verschenen Strategisch Actieplan AI (SAPAI) is een goed begin om AI steviger op de beleidsagenda te zetten. Daarom is RELX ook lid van de Nationale AI Coalitie. Om het SAPAI verder te brengen en de digitale ambities te kunnen verwezenlijken, willen wij vanuit RELX de volgende beleidsoverwegingen mee geven:

1. Meer aandacht voor de kansen van AI

De potentie van AI voor de maatschappij is enorm. Bijvoorbeeld in de zorg. Bij Elsevier, onderdeel van RELX, doen we dat door wetenschappelijke informatie te digitaliseren en naast geanonimiseerde patiënten-data te leggen. Vanuit ons hoofdkantoor in Amsterdam, ontwikkelen wij in huis AI-systemen die worden ingezet om computers zelf leren verbanden te leggen tussen ziektes en geneesmiddelen. Zulke inzichten kunnen artsen vervolgens gebruiken om betere diagnoses te stellen aan patiënten. Hierdoor is de kans op een verkeerde diagnose lager, waardoor patiënten minder snel naar het ziekenhuis worden gestuurd. Dit kan tot lagere kosten in de zorg en kwalitatief betere zorg leiden. Maatschappelijke acceptatie van AI brengt meer vertrouwen in AI met zich mee. Positiever verhalen, zoals bovenstaand voorbeeld in de zorg, kunnen burgers het gevoel geven dat zij daadwerkelijk profiteren van de ontwikkelingen rondom AI. Te vaak worden de risico's – de robot neemt mijn werk straks over – van AI opgemerkt, maar worden de kansen van AI onderbelicht.

2. Aantrekken en behouden van AI-talent

Ten tweede, om AI in Nederland verder te ontwikkelen, moeten we AI-talent kunnen aantrekken en behouden. Wij investeren in dat talent door data-experts aan te trekken voor onze Tech Hub in Amsterdam. De afgelopen jaren waren dat rond de 150 hoogwaardig, technisch begaafde collega's extra. De overheid zou een aanjagende rol kunnen spelen door bredere stimuleringsmaatregelen aan te nemen. Bijvoorbeeld door buitenlandse data-wetenschappers en -experts gemakkelijker (tijdelijk) in Nederland te laten vestigen. Publiek-private samenwerkingen zoals AI-Labs zouden ruimte moeten krijgen om aan de hand van specifieke opdrachten te experimenteren met AI. Dit alles zorgt ervoor dat Nederland een aantrekkelijkere plek is voor AI-talent, en dat zij hun heil niet elders in de wereld zullen zoeken.

3. Stimuleren van vrijwillig datadelen

Meer data is goed voor de verdere ontwikkeling van AI-systemen doordat algoritmes worden getraind. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat meer data niet automatisch tot betere inzichten uit data-analyses leidt. Nederland heeft wat betreft data-delen een solide basis. Wij verwelkomen de data-deelvisie van de overheid waarbij het principe van vrijwillig data delen boven dat van verplicht delen wordt gesteld. Bedrijven zullen eerder vrijwillig data delen wanneer ze daar iets, bijvoorbeeld meer

domeinexpertise opdoen in een bepaalde sector, voor terugkrijgen. De FAIR-principes van 'Findable, Accessible, Interoperable en Re-usable' bieden alle partijen heldere regels rondom data delen.

4. Ruimte voor innovatie

Voor ons staat het principe van 'mens-centraal' bij AI buiten kijf: AI-systemen dragen bij aan menselijke kennis en zullen menselijk handelen niet vervangen. Daarbij is het van belang dat de wetgever de innovaties die AI mogelijk maakt door regelgeving niet verhindert. Er zou op bestaande regelgeving, denk aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming, gebouwd kunnen worden. En er zou sector-specifiek gedacht moeten worden: regulering van algoritmes in de zorg is anders dan algoritmes in het verkeer. Horizontale AI-regulering heeft grote kans ongewenste nevenschade te berokkenen. Hierbij kijken wij vanuit RELX ook met bijzondere interesse naar de Europese aanpak voor AI, die later dit jaar verder wordt uitgewerkt door de Europese Commissie.

Inzicht in internationale ontwikkelingen op AI

Bij RELX zien we het als onze plicht om onze internationale kennis over maatschappelijk relevante sectoren als de zorg en wetenschap te ontsluiten. Zo publiceerde Elsevier eind 2018 een rapport over de staat van de internationale wetenschap op AI. Als Nederland doen we het nog altijd goed in onderzoek naar AI, vergeleken met andere Europese landen. Ook blijkt dat Europa evenzeer voorloopt in termen van kwantiteit en kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek naar AI, maar dat China, de VS en India deze leidende positie snel dreigen over te nemen. Dit onderstreept ook het belang om vanuit Nederland op AI-gebied voorop te lopen om Europa te helpen in het verstevigen van haar positie op het wereldtoneel.

Over RELX

[RELX](#) is een van oorsprong Brits-Nederlands bedrijf, in 1993 voortgekomen uit een fusie tussen Reed en Elsevier, wiens wortels teruggaan tot eind 19^e eeuw. De laatste decennia hebben wij een succesvolle transitie gemaakt van print naar digitaal. Tegenwoordig ontwikkelen en passen wij geavanceerde AI-technologieën, zoals Machine Learning en Natural Language Processing, toe om professionals als artsen, wetenschappers en juristen van van gerichtere informatie te voorzien opdat zij nog betere beslissingen kunnen nemen. Wist u bijvoorbeeld dat wij jaarlijks € 1.2 mld in technologie investeren? En dat circa eenderde van de wereldwijd 30.000 RELX werknemers techneuten zijn?

In Nederland werken meer dan 1.200 werknemers aan data-gedreven producten, voornamelijk vanuit ons hoofdkantoor van Elsevier. Elsevier heeft langlopende partnerschappen en AI-Labs met kennisinstellingen als de VU, UvA en Amsterdam Data Science. Tijdens de Nederland Digitaal conferentie op 19 maart aanstaande zullen we samen met TNO een deelsessie presenteren over AI-onderzoek in Nederland. RELX is lid van de Nederlandse AI Coalitie. In Brussel nemen wij zitting in de *AI High-Level Expert Group* van de Europese Commissie.